

SIKKERHEDSDATABLAD

1. Identificering af præparat og virksomhed

Produktnavn og/eller nummer	: HEMPEL'S LIGHT PRIMER 45559 4555930180	PR-nr. 1637901
Virksomhedsoplysninger	: HEMPEL A/S Lundtoftevej 150 DK-2800 Kgs. Lyngby Denmark Tel.: + 45 45 93 38 00 hempel@hempel.com	Nødtelefon (med angivelse af betjeningstid) 45 93 38 00 (08.00 - 17.00) Se punkt 4 Førstehjælp.
Produkttype	: epoxy grunder (base for fler-komponent produkt)	
Anvendelsesområde	: privat (fritidsbåde), skibe og skibsværfter.	
Brugsklar blanding	: 45550 = 45559 2 vol. / 95360 1 vol. 45551 = 45559 2 vol. / 95360 1 vol.	
Udgivelsesdato	: 10-09-2008.	
Dato for forrige udgave	: Ingen tidligere validering.	

2. Fareidentifikation

Sundhedsskadelig

Brandfarlig. Farlig ved indånding. Irriterer øjnene og huden. Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden. Skadelig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

3. Sammensætning/oplysning om indholdsstoffer

Stoffer, der udgør en sundheds- eller miljøfare i henhold til direktiv 67/548/EØF om farlige stoffer

Navn på indholdsstof	CAS-nr.	%	EF nummer	Klassificering
middelmolekylær epoxyharpiks	*25068-38-6	15 - 25		Xi; R36/38 R43
solventnaphtha (råolie), let aromatisk	64742-95-6	12.5 - 15	265-199-0	R10 Xn; R20, R65 Xi; R36/37/38 N; R51/53
xylene	1330-20-7	5 - 10	215-535-7	R10 Xn; R20/21 Xi; R38
butan-1-ol	71-36-3	5 - 10	200-751-6	R10 Xn; R22 Xi; R41, R37/38
2-methoxy-1-methylethylacetat	108-65-6	3 - 5	203-603-9	R67 R10 Xi; R36
ethylbenzen	100-41-4	1 - 3	202-849-4	F; R11 Xn; R20

Bemærkninger

(*) Den fulde ordlyd af sætningerne kan findes i sektion 16. Grænseværdier er nævnt under afsnit 8, hvis de er tilgængelige.

Indeholder et stof(fer), som er omfattet af Arbejdstilsynets Bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræft- og andre sygdomme ved arbejde med stoffer og materialer m.v. Disse stof(fer) er angivet i punkt 8 med 'Carcinogen'.

4. Førstehjælpsforanstaltninger

- Generelt** : I tvivlstilfælde eller ved vedvarende symptomer skal der søges lægehjælp. Giv aldrig en bevidstløs person noget gennem munden.
I tilfælde af forgiftning kan du få råd og hjælp på Giftlinjen: Ring 82 12 12 12 døgnet rundt.
Ved åndedrædsbesvær, sløvhed, bevidstløshed eller kramper: Ring direkte til 112 og giv førstehjælp.
- Indånding** : Bring personen ud i frisk luft. Hold personen varm og i ro. Hvis der ingen vejtrækning er, hvis vejtrækningen er uregelmæssig eller hvis åndedrættet ophører, så sørg for kunstigt åndedræt eller ilt fra uddannet personale. Giv ikke noget via munden. Er personen bevidstløs, lægges personen i NATO-stilling og der søges straks lægebehjælp.
- Øjenkontakt** : Kontroller for og fjern evt. kontaktlinser. Skyl straks øjnene med rigelige mængder vand i mindst 15 minutter, og løft med jævne mellemrum de øvre og nedre øjenlåg. Søg straks lægehjælp.
- Hudkontakt** : Forurenet tøj og sko tages af. Vask huden grundigt med vand og sæbe eller anvend velegnet hudrensning. Brug ikke opløsningsmidler eller fortyndere.
- Indtagelse** : Ved indtagelse, kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket. Hold personen varm og i ro. Forsøg ikke at fremkalde opkastning, medmindre lægelig rådgiver anbefaler det. Sænk hovedet, således at opkast ikke vil løbe tilbage i munden og halsen.
- Anmærkninger til lægen.** : Hvis gasser, fra dekomposition af produktet, er blevet indåndet kan symptomer på forgiftning opstå med forsinkelse.
-

5. Brandbekæmpelse

Hvis der er ildebrand, så isoler straks området ved at fjerne alle personer i nærheden af branden. Der må ikke iværksættes handling, der medfører personlig risiko, eller uden passende uddannelse. Brand vil udvikle tæt sort røg. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare. Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloakker og vandløb. Brandmænd bør bære passende beskyttelsesudstyr og selvforsynet, lufttilført åndedrætsapparat (SCBA) med fuld ansigtsmaske, som skal anvendes i positiv tryktilstand.

- Slukningsmiddel** : Anbefalet: alkoholbestandigt skum, kulsyre, pulvere, vandtåge.
Må ikke anvendes: vandstråle.
- Nedbrydningsprodukter ved brand.** : Nedbrydningsprodukter kan omfatte de følgende materialer: kuloxider
nitrogenoxider metaloxid/-oxider
-

6. Forholdsregler over for udslip ved uheld

Undgå enhver direkte kontakt med og indånding af spildt materiale. Fjern om muligt antændelseskilder og vær opmærksom på eksplosionsfarer. Sørg for tilstrækkelig ventilation. Undgå indånding af dampe eller spraytåger. Læs også beskyttelsesforanstaltninger, der er anført i punkt 7 og 8.

Udslip begrænses og opsamles med ikke-brændbart absorberende materiale, f.eks. sand, jord, vemiculite, diatoméjord og placeres i beholder og bortskaffes i overensstemmelse med gældende regler (se punkt 13). Må ikke hældes i afløb eller vandløb. Rengør helst med rengøringsmidler, undgå opløsningsmidler. Hvis produktet forurener søer, floder eller kloaker, skal de behørig myndigheder underrettes i henhold til gældende regler.

7. Håndtering og opbevaring

Håndtering

Dampe er tungere end luft, og kan spredes langs gulvet. Dampe kan danne eksplosive blandinger med luft. Forebyg dannelsen af brændbare eller eksplosive blandinger og hold koncentrationer af dampe lavest muligt og under grænseværdien. Produktet må ikke anvendes i nærheden af åben ild og andre mulige antændelseskilder. Elektrisk udstyr bør beskyttes i henhold til gældende normer. For at aflede statisk elektricitet under overførsler, skal beholdere jordforbindes og forbindes med modtagerbeholderen med en ledning. Brug ikke gnistdannende værktøj. Indeholder epoxyforbindelser. Undgå enhver hudkontakt med epoxy- og aminholdige produkter, da disse kan give allergi.

Undgå indånding af dampe, støv og sprøjtetåge. Undgå kontakt med huden og øjnene. Rygning, indtagelse af mad og drikke er ikke tilladt i arbejdslokaler. Personlig beskyttelse: se punkt 8. Opbevares altid i beholdere af samme materiale som den originale.

Opbevaring

Skal opbevares i henhold til Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for brandfarlige væsker. Opbevares på et køligt, godt ventileret sted adskilt fra uforligelige stoffer og antændelseskilder. Opbevares utilgængeligt for børn. Undgå kontakt med: Oxidationsmidler, stærke baser, stærke syrer. Rygning forbudt. Undgå, at uvedkommende får adgang. Åbnet emballage skal lukkes omhyggeligt og opbevares oprejst for at forebygge lækage.

Brandfarlig væske af klasse : II - 1

8. Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

Tekniske foranstaltninger : Sørg for tilstrækkelig ventilation ved anvendelse af punktudsugning og god generel ventilation for at holde de luftbårne damp- eller støvkoncentrationer lavest muligt og under deres respektive grænseværdier. Sørg for at der er øjenskylludstyr på arbejdsstedet og adgang til nødbruser i nærheden af arbejdsstedet.

Hygieniske foranstaltninger : Vask hænder, underarme og ansigt grundigt efter håndtering af forbindelser, og før der spises, ryges, benyttes toilet samt ved dagens afslutning.

Navn på indholdsstof	Arbejdstilsynets grænseværdier
solventnaphtha (råolie), let aromatisk	Arbejdstilsynet (Danmark, 1/2001). TWA: 25 ppm 8 time (timer). Form:
xylene	Arbejdstilsynet (Danmark, 8/2007). Hud Gennemsnitværdier: 109 mg/m ³ 8 time (timer).
butan-1-ol	Arbejdstilsynet (Danmark, 8/2007). Hud Loftværdi: 150 mg/m ³
2-methoxy-1-methylethylacetat	Arbejdstilsynet (Danmark, 8/2007). Hud Gennemsnitværdier: 275 mg/m ³ 8 time (timer).
ethylbenzen	Arbejdstilsynet (Danmark, 8/2007). Gennemsnitværdier: 217 mg/m ³ 8 time (timer). Carcinogen

Personlige værnemidler

Generelt : Ved alt arbejde som kan indebære tilsmudsning skal handsker anvendes. Forklæde/overtræksdragt/beskyttelsesdragt skal anvendes hvor der sker tilsmudsning i en sådan grad, at almindeligt arbejdstøj ikke beskytter effektivt mod hudkontakt med produktet. Anvend sikkerhedsbriller ved risiko for eksponering.

Hvor der skal anvendes personlige værnemidler, skal disse vælges i overensstemmelse med Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 302/1993. Se produktets Kodenummer (punkt 15).

Beskyttelse af åndedrætsorganer : Hvis ventilationen på arbejdspladsen er utilstrækkelig: Ved påføring af maling med pensel eller rulle, benyttes halv- eller helmaske forsynet med filter for organiske dampe type A, ved slibning benyttes også forfilter for støv type P. Ved sprøjtning eller længere varende arbejde skal altid anvendes luftforsynet åndedrætsværn. Sørg for at bruge et godkendt/certificeret åndedrætsværn eller tilsvarende.

Beskyttelse af hud : Brug særligt arbejdstøj, ved sprøjtning anvendes beskyttelsesdragt.

Beskyttelse af hænder : Brug egnede beskytteshandsker under arbejdet. Ved længere tids eller gentagen håndtering, skal der bruges handsker. Beskyttende creme kan beskytte de udsatte hudområder, men bør ikke påføres efter, at huden har været udsat for præparatet. Beskyttende creme må ikke benyttes under eller i stedet for handsker.

Den konkrete arbejdsituation kendes ikke. Handskeleverandøren bør derfor kontaktes med henblik på at finde egnede handsker.

Beskyttelse af øjne : Brug egnede beskyttelsesbriller, som beskyttelse mod væskestænk. Beskyttelsesbriller med sideskjold.

9. Fysisk-kemiske egenskaber

Fysisk tilstandsform	: Væske.
Massefylde	: 1.42 g/cm ³
Opløselighed	: Opløses delvist i følgende materialer: koldt vand og varmt vand.
Flammepunkt	: Lukket kop: 24°C (75,2°F)
Eksplodingsbegrænsninger	: 0.5 - 11.3 vol %
Opløsningsmiddel Vægt %	: Vægtet gennemsnit: 31 %
Vand Vægt %	: Vægtet gennemsnit: 0 %

VOC indhold	: Vægtet gennemsnit: 439 g/l (Beregnet værdi for blandingen)
TOC-indhold	: Vægtet gennemsnit: 355 g/l
Opløsningsmiddel Gas	: Vægtet gennemsnit: 0.101 m ³ /l

10. Stabilitet og reaktivitet

Stabil ved anbefalede opbevarings- og håndteringsforhold (se punkt 7).

Meget reaktiv eller inkompatibel med følgende materialer: Oxiderende materialer og metaller.

Reaktiv eller inkompatibel med følgende materialer: Reducerende materialer.

Ved høje temperaturer (f.eks. i tilfælde af brand) kan der dannes sundhedsskadelige nedbrydningsprodukter:

Nedbrydningsprodukter kan omfatte de følgende materialer: kuloxider nitrogenoxider metaloxid/-oxider

11. Toksikologiske oplysninger (sundhedsfarlige egenskaber)

Effekter og symptomer

Udsættelse for opløsningsmiddeldampe kan være skadelig for helbredet og forårsage irritationer i slimhinder og åndedrætssystem, samt skader på nyrer, lever og centralnervesystemet. Opløsningsmidler kan forårsage nogle af de ovenfor nævnte virkninger ved optagelse gennem huden. Symptomer og tegn omfatter hovedpine, svimmelhed, træthed, muskelsvækkelse og i ekstreme tilfælde bevidstløshed. Gentagen eller længere tids kontakt med produktet kan medføre tab af hudens naturlige fedtlag, som kan medføre en ikke-allergisk kontakteksem og hudabsorption. Hvis væsken kommer i kontakt med øjnene, kan det forårsage irritation og reversible skader. Indtagelse i forbindelse med uheld kan give mave smerter. Kemisk lungebetændelse kan opstå, hvis der ved opkastning kommer opløsningsmidler i lungerne.

Epoxy og aminholdige produkter kan forårsage irritation og allergiske eksemmer. Allergien kan opstå efter kortere tids kontakt.

Carcinogen effekter : Indeholder stoffer, som er omfattet af Arbejdstilsynets Bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrisikoen ved arbejde med stoffer og materialer m.v. og Arbejdstilsynets liste over stoffer der anses for at være kræftfremkaldende (At Vejledning C.0.1).

Overfølsomhed : Indeholder middelmolekylær epoxyharpiks. Kan udløse allergisk reaktion.

Akut giftighed

Navn på indholdsstof	Resultat	Dosis	Arter
solventnaphtha (råolie), let aromatisk xylene	LD50 Oral	8400 mg/kg	Rotte
	LD50 Oral	4300 mg/kg	Rotte
	LD50 Hud	>1700 mg/kg	Kanin
	LDLo Oral	50 mg/kg	Menneske
butan-1-ol 2-methoxy-1-methylethylacetat	LD50 Oral	790 mg/kg	Rotte
	LD50 Oral	8532 mg/kg	Rotte
	LD50 Hud	>5000 mg/kg	Kanin
ethylbenzen	LD50 Oral	3500 mg/kg	Rotte
	LD50 Hud	17800 uL/kg	Kanin

12. Miljøoplysninger

Må ikke hældes i afløb eller vandløb. Skadelig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

Navn på indholdsstof	Resultat	Arter	Eksposering
xylene butan-1-ol	Akut LC50 12 mg/L	Mortality	Fisk 96 timer
	Akut EC50 1983 mg/L	Intoxication	Dafnie 48 timer
	Akut LC50 1730 mg/L	Mortality	Fisk 96 timer
ethylbenzen	Akut EC50 2,97 mg/L	Intoxication	Dafnie 48 timer
	Akut LC50 9,09 mg/L	Mortality	Fisk 96 timer

13. Bortskaffelse

Produktion af affald bør undgås eller minimeres hvor som helst, det er muligt.

Rester af produktet er betegnet som farligt affald. Affaldet skal bortskaffes i henhold til gældende regler.

Spild, rester, brugte klude m.v. opsamles, opbevares i brandsikker affaldsbeholder.

Spild, rester, urengjort tom emballage, kasseret arbejdstøj og brugte engangshåndklæder skal lægges i en særlig beholder, der skal være tydeligt mærket med indhold. Beholderen kan f.eks. være mærket: "Epoxy-, Aminaffald. Pas på! Eksempel"

Spild, rester, urengjort tom emballage, kasseret arbejdstøj og brugte engangshåndklæder skal lægges i en særlig beholder. Affaldsbeholderen skal ifølge Arbejdstilsynet bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrisikoen ved arbejde med stoffer og materialer, være mærket med: Indeholder stof(fer), der er omfattet af dansk arbejdsmiljøregulering med hensyn til kræftisiko.

Europæisk affaldskatalog nr. (EAK), Kemikalieaffaldsgruppe og -fraktion er angivet nedenfor.

Europæisk affaldskatalog (EWC) : 08 01 11*
 Affaldskort nr. : 03.21
 Affaldsgruppe : H

14. Transportoplysninger

Transport kan finde sted i overensstemmelse med nationale regler eller ADR for vejtransport, RID for togtransport, IMDG for søtransport.

Nedenstående transportklassifikation er ifølge ADR (2007), IMDG (2006) admendment 33-06.

	UN nr.	Officiel godsbetegnelse	Klasse	PG*	Etiket	Yderligere oplysninger
ADR/RID Klasse	UN1263	maling	3	III		Bemærkninger H-14
IMDG Klasse	UN1263	PAINT	3	III		Emergency schedules (EmS) F-E, S-E

PG* : Emballagegruppe

15. Oplysninger om regulering

Klassificering og mærkning er fastlagt i henhold til EU-direktiverne 67/548/EØF og 1999/45/EF (med tilpasninger) og tager hensyn til tilsigtet produktanvendelse.

Anvendelsesområde : Forbrugeranvendelser, Industrielle anvendelser, Bruges ved spray.

Symbol : **Sundhedsskadelig**

Indeholder : middelmolekylær epoxyharpiks

Risikosætninger : R10- Brandfarlig.
 R20- Farlig ved indånding.
 R36/38- Irriterer øjnene og huden.
 R43- Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.
 R52/53- Skadelig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

Sikkerhedssætninger : S2- Opbevares utilgængeligt for børn.
 S23- Undgå indånding af dampe eller aerosoltåger.
 S24- Undgå kontakt med huden.
 S37- Brug egnede beskyttelseshandsker under arbejdet.
 S46- Ved indtagelse, kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket.
 S51- Må kun bruges på steder med god ventilation.

Supplerende advarselssætninger : Indeholder epoxyforbindelser. Se fabrikantens oplysninger.

Mal-kode (1993) : 4-5 **MAL-tal** : 2011

Anvendelsesbegrænsninger : Må ikke anvendes erhvervsmæssigt af unge under 18 år, jævnfør Arbejdsministeriets bekendtgørelse om unges farlige arbejde.
 Produktet er omfattet af arbejdstilsynets regler for arbejde med epoxyharpikser og isocyanater, se bek. nr. 292 af 26. april 2001 bilag III. Dette indebærer bl.a. at sprøjtning kun må ske i lukkede systemer, sprøjtebokse eller - kabiner, samt, efter forudgående anmeldelse til Arbejdstilsynet, på visse 'store konstruktioner' jfr. ovennævnte bilags pkt. 4.2.4 til 4.2.11. Tilmeld må arbejdet kun udføres af personer, der har gennemgået den særlige uddannelse for arbejde med polyurethan - og epoxyprodukter.
 Personer, der har eksem eller epoxyallergi eller lider af kraftig håndsved må ikke arbejde med epoxyholdige produkter.

Andre EU regler

Følbar advarselstrekant : Ja, anvendelig.

16. Yderligere oplysninger

Den fulde ordlyd af R-sætninger omtalt i Sikkerhedsdatabladet

: R11- Meget brandfarlig.
R10- Brandfarlig.
R20- Farlig ved indånding.
R22- Farlig ved indtagelse.
R20/21- Farlig ved indånding og ved hudkontakt.
R65- Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse.
R41- Risiko for alvorlig øjenskade.
R36- Irriterer øjnene.
R38- Irriterer huden.
R36/38- Irriterer øjnene og huden.
R37/38- Irriterer åndedrætsorganerne og huden.
R36/37/38- Irriterer øjnene, åndedrætsorganerne og huden.
R43- Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.
R67- Dampe kan give sløvhed og svimmelhed.
R51/53- Giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.
R52/53- Skadelig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

Bemærkning til læseren

Oplysninger, som er ændret i forhold til tidligere udgave, er markeret med et trekantet mærke i øverste venstre hjørne. Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad er baseret på vor nuværende viden og på EU - og national lovgivning. Oplysningerne er en beskrivelse af de sundheds-, sikkerheds- og miljømæssige forhold, der skal tages hensyn til ved brug af produktet, og er ingen garanti for produktets egenskaber iverigt. Det påhviler altid arbejdsgiveren/brugeren at sikre sig, at arbejdet tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med reglerne i den nationale lovgivning.